

NIỀM VUI ĐẦY ƠN PHÚC

Trước ngưỡng cửa Đầu Năm Mới, Bà Minnie Louise Haskins có bài thơ "CÁNH CỔNG ĐẦU NĂM". Bà là người nước Anh, là nhà thơ, và là nhà khoa bảng trong lãnh vực xã hội học. Tên bà được nhắc đến nhiều trong thông điệp Giáng Sinh Hoàng Gia năm 1939 của vua George, vào lúc đất nước đang đối diện một cuộc chiến bất định. Bài thơ khá phổ biến, còn có tựa đề khác là "CHỈ CÓ CHÚA BIẾT" (God Knows) Bà đã theo học tại trường Kinh Tế Luân Đôn, sau này cũng lại giảng dạy tại đây. Khi Thái hậu qua đời vào năm 2002, đương kim Nữ hoàng Elizabeth đã đọc bài thơ này trong tang lễ. Những từ này cũng được khắc trên một cửa sổ ở Nhà nguyện Nữ hoàng Savoy.

Bước vào năm mới, tác giả chọn đường phải đi. Con đường mù mịt trong đêm tối, nhờ người gác cửa cho đèn đuốc và chỉ dẫn, bà lườn qua bóng đêm. May mắn thay, vừa ra khỏi tầm tối, gặp ngay Chúa nắm chặt tay dẫn đàng bằng qua đồi núi đến khi sáng trời. Chúa cho bà sáng mắt cảm nghiệm được chân tướng cuộc đời, bà nhìn thấy rõ "trên dung mạo cay đắng cuộc đời, hiện lên những nét thật sáng tươi dịu dàng, vượt ngoài ước đoán, vô cùng hân hoan, lòng tràn trề niềm vui có Chúa Quan Phòng thấu suốt, niềm vui Chúa ban dư đầy phúc ân:

"Gặp người gác cửa tân niên,
 Tôi xin đèn đuốc vào miền chẳng quen
 Cho tôi dẫn bước an toàn.
 Bóng đêm, hấn bảo cứ lườn mà qua,
 Miễn tay bám chặt Chúa Cha,
 Chắc hờn cầm đuốc hoá ra biết đàng.
 Bước ra thấy Chúa sẵn sàng
 Nắm tay tôi, Chúa dẫn đàng tôi đi,
 Đêm đen rảo bước sợ chi,
 Bằng qua đồi núi đến khi sáng trời.
 Nay lòng phơi phới thành thơ,
 Thân này bé mọn, còn đòi nữa chẳng ?
 Đời ta thế đó như không,
 Trên cao Chúa có hiểu lòng ta không ?
 Quay cuồng tranh chấp chẳng mong
 Chuyện to chuyện nhỏ ở trong cuộc đời,
 Chúa còn che giấu ý Ngài
 Ngài không hé lộ ý Ngài ra sao.
 Ý Cha cao cả dường bao !

Tháng năm dài ngắn ai nào lường đâu ?
Một làn gió nhẹ qua đầu,
Mắt trần bất lực, ai nào thấy chẳng ?
Nhưng Ngài là Đấng toàn năng,
Ngài nhìn thấu hết, Ngài hằng quán thông.
Nỗi lo sợ, ta cứ phập phồng,
Nhưng Ngài thì vẫn dõi trông quan phòng ;
Rồi ta ngồi nghỉ, cây trông
Khi màn che mắt nản lòng của ta
Được Ngài sẽ vén mở ra cho sáng
Khi trên dung mạo cay đắng cuộc đời
Hiện lên những nét thật sáng tươi dịu dàng
Cho ta chào đón vui mừng
Vượt ngoài ước đoán, vô cùng hân hoan,
Hồn ta sẽ lấp đầy tràn
Niềm vui Chúa nghĩ về dân của Ngài" (*)

I- NIỀM VUI CHÚA BAN DƯ ĐẦY ÂN PHÚC

Ân Phúc ấy đích thực, khác nào "như cây bên suối vươn cành xanh lá chẳng khi nào tàn, tới mùa hoa trái đầy tràn, làm chi họ cũng hoàn toàn thành công", được **Thánh Vịnh I trong thánh lễ** nhắc nhở:

[1-2] Phúc cho ai không nghe kẻ dữ,
Không theo đường của lũ bất nhân
Gặp phường ngạo mạn ác quân,
Chẳng ưng gia nhập kết thân bọn này.
Nhưng vui với luật của Ngài,
Luật truyền của Chúa, đêm ngày gẫm suy.
[3] Như cây bên suối khác chi,
Vươn cành xanh lá chẳng khi nào tàn,
Tới mùa hoa trái đầy tràn,
Làm chi họ cũng hoàn toàn thành công.
[4] Còn như kẻ dữ chớ hòng,
Chúng như vỏ trấu nhẹ không còn gì,
Gặp cơn dông gió một khi,
Gió dông thổi cuốn bay đi mất liền.
[5-6] Tới ngày kẻ dữ người hiền,
Trước toà xét xử, Chúa truyền nghiêm minh.
Bấy giờ chúng đứng chênh vênh
Chẳng cùng hàng ngũ người lành, chính nhân.
*Bởi vì Chúa vẫn quan tâm,
Người hiền Chúa cứu, ác nhân Chúa trừ.*
(Tv 1)

1- Ân Phúc dành cho người tin cậy nơi Thiên Chúa xót thương, uy quyền

khác nào họ như cây bên bờ suối, được thấm đẫm nguồn nước cho lá vẫn xanh tươi, không lo ngại gì khi nắng hạn mà vẫn sinh hoa kết quả, như ngôn sứ Giêrêmia đã thuật lời Chúa phán trong **Bài Đọc I**:

“Khốn thay cho kẻ tin tưởng người đời, họ nương tựa vào sức mạnh con người, còn tâm hồn họ thì sống xa Chúa. Họ như cây cỏ trong hoang địa, không cảm thấy khi được hạnh phúc; họ ở những nơi khô cháy trong hoang địa, vùng đất mặn không người ở.

Phúc thay cho người tin tưởng vào Thiên Chúa, và Chúa sẽ là niềm cậy trông của họ. Họ sẽ như cây trồng nơi bờ suối, cây đó đâm rễ vào nơi ẩm ướt, không sợ gì khi mùa hè đến, lá vẫn xanh tươi, không lo ngại gì khi nắng hạn mà vẫn sinh hoa kết quả luôn.” (Gr 17, 5-8).

Thánh vịnh cũng dạy rằng:

[8] Náu thân bên Đức Chúa Trời,
Vẫn hơn tin cậy vào người trần gian.

[9] Cậy vào thần thế vua quan,
Sao bằng xin Chúa náu thân bên Ngài.

(TV 118: 8-9)

2- Ân phúc ấy dành cho những người có tinh thần khiêm nhu nghèo khó như Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo Thánh Luca.

“Khi ấy, Chúa Giêsu từ trên núi xuống cùng với mười hai tông đồ, và dừng lại trên một khoảng đất bằng; ở đó có đông môn đệ và một đám đông dân chúng từ Giuđêa, Giêrusalem, miền duyên hải Tyrô và Sidon kéo đến để nghe Người giảng và xin Người chữa bệnh tật. Bấy giờ Người đưa mắt nhìn các môn đệ và nói:

“Phúc cho các người là những kẻ nghèo khó, vì nước Thiên Chúa là của các người. Phúc cho các người kẻ bây giờ đói khát, vì các người sẽ được no đầy. Phúc cho các người là những kẻ bây giờ phải khóc lóc, vì các người sẽ được vui cười. Phúc cho các người, nếu vì Con Người mà người ta thù ghét, trục xuất và sỉ nhục các người, và loại trừ tên các người như kẻ bất lương. Ngày ấy, các người hãy hân hoan và reo mừng, vì như thế, phần thưởng các người sẽ bội hậu trên trời. Chính cha ông họ cũng đã đối xử với các tiên tri y như thế.

Nhưng khốn cho các người là kẻ giàu có, vì các người hiện đã được phần an ủi rồi. Khốn cho các người là kẻ đã được no nê đầy đủ, vì các người sẽ phải đói khát. Khốn cho các người là kẻ hiện đang vui cười, vì các người sẽ ưu sầu khóc lóc. Khốn cho các người khi mọi người đều ca tụng các người, vì chính cha ông họ cũng từng đối xử như vậy với các tiên tri giả”. (Luca 6: 17-20-26)

II-CHÚA BAN ÂN PHÚC CHO NHỮNG AI CÓ TINH THẦN NGHÈO KHÓ

Về sự nghèo khó, Tin Mừng Luca nêu ra bốn mối phúc và bốn mối họa tương phản: “Phúc cho những kẻ nghèo khó, khốn cho các người là kẻ giàu có” (Luca 6:20-26). Tin mừng Matthêu nhấn mạnh **TINH THẦN NGHÈO KHÓ**, nêu ra tám mối phúc thật: “Phúc cho những ai có tinh thần nghèo khó”.

”Phúc thay ai có tâm hồn nghèo khó, vì Nước Trời là của họ.
Phúc thay ai hiền lành, vì họ sẽ được Đất Hứa làm gia nghiệp.
Phúc thay ai sầu khổ, vì họ sẽ được THIÊN CHÚA ủi an.
Phúc thay ai khát khao nên người công chính, vì họ sẽ được THIÊN CHÚA cho thỏa lòng.
Phúc thay ai xót thương người, vì họ sẽ được THIÊN CHÚA xót thương.
Phúc thay ai có tâm hồn trong sạch, vì họ sẽ được nhìn thấy THIÊN CHÚA.
Phúc thay ai xây dựng hòa bình, vì họ sẽ được gọi là con THIÊN CHÚA.
Phúc thay ai bị bách hại vì sống công chính, vì Nước Trời là của họ.
Phúc thay anh em khi vì Thầy mà bị người ta sỉ vả, bách hại và vu khống đủ điều xấu xa.
Anh em hãy vui mừng hơn hở, vì phần thưởng dành cho anh em trên Trời thật lớn lao” (Mátthêu 5,3-12).

2.1- Thế nào là tinh thần nghèo khó?

* Trong buổi tiếp kiến chung dành cho khoảng 7000 tín hữu hiện diện tại đại thánh đường Phaolô VI vào sáng thứ Tư 05/02, 2023, Đức Thánh Cha Phanxicô giải thích thế nào là “những người nghèo khó về tinh thần”? **Tinh thần, theo Kinh Thánh, là hơi thở của sự sống mà Thiên Chúa đã truyền cho ông Adam; đó là chiều kích thẳm sâu nhất của chúng ta, chiều kích thiêng liêng, nhờ đó chúng ta trở thành con người, một yếu tố sâu sắc của bản thể chúng ta.** Từ đó, “người nghèo về tinh thần” là những người nghèo và những người, tự trong sâu thẳm của bản thể, họ cảm nhận mình nghèo, mình là những người khát thực. **Họ ý thức về sự mỏng giòn yếu đuối của mình, chấp nhận những sai lỗi và xin tha thứ.**

* Trong cuộc sống, nếu chỉ biết lo cho thân xác đầy đủ vật chất, mà không lo cho tâm hồn được vươn lên, khác nào sống có xác mà không có hồn, đó là cuộc sống của loài vật vô tri, vô thức, vô cảm. Một nhà hiền triết đã thú nhận: “Con người là một cây sậy, nhưng là một cây sậy có tư tưởng” (Blaise Pascal: “L’homme est un roseau, mais c’est un roseau pensant”). Chúa phán: Ta là Đường, là Sự Thật và là Sự Sống. Con người là thụ tạo được Thiên Chúa dựng nên cho giống hình ảnh của Thiên Chúa, con người chỉ xứng đáng với nhân vị của mình khi con người không đánh mất sự sống trong tâm hồn.

2.2- Thường tình, người ta nhìn hai loại kẻ giàu nghèo như hai thái cực.

* Một đàng người giàu lại là người nghèo khó

Đức Cố Hồng Y Carôlô Maria Martini viết trong một cuốn sách câu chuyện về một vị ẩn tu sống rất nghèo. giúp chúng ta hiểu phần nào về người giàu có thể có tâm hồn nghèo khó, người nghèo lại không. Ông chỉ có một tấm áo rách trên mình và một cái vò đựng nước đã bể...

Một hôm ông hỏi Chúa: “Lạy Chúa, con có phải là người nghèo nhất trên thế gian này không?” Chúa sai thiên thần đưa ông đến trước một lâu đài sang trọng và bảo: **“Người sống trong lâu đài này mới là người nghèo nhất trên thế gian”.** Vị ẩn sĩ rách rưới ngẩn người hỏi Chúa: “Sao lại như thế được?” Chúa trả lời: **“Người sống trong lâu đài sang trọng này có đủ mọi thứ, nhưng lòng không dính bén chút gì, còn con, con dính bén với chính cái áo rách và cái vò đã bể của con”.**

Thiên Chúa tạo dựng con người cho làm chủ của cải vật chất. Nhưng của cải vật chất chỉ là phương tiện, chứ không phải là cứu cánh. Chúa ban cho con người tự do để lựa chọn đường đi, cách sống sao cho xứng với xứng phẩm giá con người. Người nghèo, cho dù

giữa những vất vả lo toan cuộc sống, vẫn quyết tâm chọn đường hẹp để mong đến được Nước Trời, họ sẽ là người hạnh phúc nhất, vì biết mình sống để làm gì và sẽ đi về đâu.

* **Đàng khác, người nghèo lại là người giàu có**

Kẻ giàu có vật chất mà thiếu tâm hồn thì tự mãn, tự hào, tự đắc, vênh vang, khinh người rẻ của. Kẻ nghèo khó nhưng có tấm lòng thì biết khiêm tốn nhìn nhận phận mình bé mọn, biết người biết ta, biết "tri túc, tri nhân", biết nhún nhường "đĩ hoà vi quý", "chồng giận thì vợ làm lành, miệng cười hớn hở rằng anh giận gì?", biết "lá lành đùm lá rách", biết "sẻ áo nhường cơm", biết "Khó, giúp nhau mới thảo, Giàu, trừ nợ không ơn", biết bảo nhau rằng:

"Đó nghèo thì đây cũng nghèo
Hai ta như bọt với bèo dưỡng nhau"
Họ không bất mãn, ưu phiền, nhưng hồn nhiên ngêu ngao:
"Con chim nó hót trên cành,
Nếu Trời không có, có mình làm sao?
Con chim nó hót trên cao,
Nếu Trời không có, làm sao có mình? "
Ở hiền thì lại gặp lành,
Áo rách tan tành có Trời vá cho"
"Dù ai nói ngược nói xuôi,
Ta đây vẫn giữ đạo Trời khăng khăng".

Họ nghèo của, nhưng lại giàu tâm hồn. Không ích kỷ, nhưng vị tha. Không đố kỵ, ghen ghét nhưng hài hoà chia sẻ. Họ **không hăng SẴN**, nhưng **sẵn hăng TÂM**. Họ lương thiện, sống công chính. Chính là họ tuy khó nghèo, nhưng lại **SỐNG TINH THẦN NGHÈO KHỔ**

* **Họ là ai?**

* Đó là những Têrêxa Calcutta. Mẹ Têrêxa khi con bé, vâng lời mẹ dạy, đã không ăn bánh một mình, mà đến giờ chơi, mời bạn nghèo vào nhà ăn để cùng nhau ăn bữa trưa. Sau này trở nên người mẹ của kẻ nghèo, lang thang trong các khu ổ chuột chăm sóc, phục vụ cho kẻ nghèo khổ. Mẹ đã thiết lập Hội Dòng Thừa Sai Bác Ái, với sứ mạng là Châu Thánh Thể và phục vụ những kẻ bần cùng nghèo khổ, vô gia cư, bị bỏ rơi. Tại diễn đàn Quốc hội Hoa Kỳ, Mẹ đã lên án tệ nạn phá thai. Mẹ đi đến nhiều nơi chia sẻ với các tu hội của mẹ. Đã năm lần Mẹ đến Việt Nam, và cuối cùng Hội Dòng đã được chính thức thiết lập tại đây. Giáo xứ Thanh Đa Việt Nam còn ghi lại những hình ảnh Mẹ đến nơi này.

* Đó là những Phanxicô khó khăn. Thánh Phanxicô thành Assisi đã từ bỏ tất cả danh lợi của người quý tộc để sáng lập Dòng Anh Em Hèn Mọn, ta quen gọi là dòng Phan Sinh. Sống bằng nghề hành khất, mặc áo vải thô đi chân đất.

* Ông Gandhi người đấu tranh bất bạo động, giải cứu quê hương Ấn Độ của ông, năm 1922, khi bị điệu ra trước toà về tội "phản loạn" tuyên bố sẵn sàng chấp nhận án phạt nặng nề nhất vì ông đã viết và nói lên Sự Thật, và vì ông đã nhập tâm hình ảnh của Chúa Giêsu trong cuộc khổ nạn trước các toà án. Cha Ninan Tharakan Anniyil, năm 1983, trong luận án cử nhân thần học đệ trình tại Giáo Hoàng Học Viện Poona đã gọi ông là "Mahatma Gandhi hay là Kitô-hữu không tên". Vì ông say mê đọc Kinh Thánh, đặc biệt Tân Ước và yêu thích cách riêng "Bài Giảng Trên Núi tức kinh "Tám Mối Phúc Thật"

Bị cuốn hút bởi Bài Giảng Trên Núi, tức Tám Mối Phúc Thật, ông từng phát biểu: "Tôi không cần biết có một Đức Giêsu trong lịch sử hay không, nhưng những gì Người dạy trong Bài Giảng Trên Núi là sự thật". Ông từng khẳng định: "Đối với tôi, Thiên Chúa là Sự Thật và Tình Yêu. Thiên Chúa là nguồn mọi đạo đức luân lý. Thiên Chúa không phải là Đấng làm ta phải sợ hãi. Thiên Chúa là nguồn ánh sáng và sự sống, nhưng Người vượt lên trên tất cả những điều ấy và ở bên ngoài những điều ấy... Người là một Thiên Chúa có bản vị (persönlicher Gott) cho những ai cần đến sự hiện diện bản vị của Người. Người đã nhận lấy hình thể để cho những ai đang đau khổ có thể chạm tới Người được. Người là hữu thể thuần túy. Người thì đơn sơ và giản dị cho những ai tin kính Người. Người là tất cả mọi sự cho tất cả mọi người. Người ở trong ta, tuy nhiên Người lại ở trên ta và ở bên ngoài ta."

Mục sư Martin Luther King, lãnh tụ người Mỹ da đen đã áp dụng phương pháp tranh đấu bất bạo động của Gandhi để đòi hỏi các quyền lợi chính đáng cho sắc dân của ông, đã từng tuyên bố: "Ông Gandhi là người đầu tiên đã đem đạo lý tình yêu Đức Giêsu ra khỏi phạm vi tương quan hạn hẹp giữa các cá nhân và tạo nên một sức mạnh xã hội vô song và hiệu quả trong một chiều kích rộng lớn!" (1)

III- LỜI NGUYỆN

Lạy Mẹ Maria,

Mẹ từng tuyên bố: "Mẹ là trinh nữ của kẻ bần cùng nghèo khó" (2)
Xin Mẹ giúp con sống tinh thần nghèo khó.

Thân con nghèo khó có chi?
Phận con hèn kém dám bì với ai?
Người ta danh vọng tiền tài,
Người ta sang trọng tương lai sáng ngời.
Con đành buông thả cuộc đời,
Con đành nuốt tủi ngậm ngùi, Mẹ ơi!

- Con ơi! Mẹ đã bảo rồi:
Mẹ hằng tìm đến những nơi thanh bần.
"Thiên đàng khó nhận kẻ giàu,
Lạc đà còn dễ chui vào lỗ kim."
Đời con càng bị nhận chìm,
Con càng thấy lối đi tìm thiên cung;
Con quên Mẹ cũng khốn cùng,
Sống đời thảm lặng vui mừng: Xin Vâng!

Mẹ ơi, con nguyện vững trông:
Đời Na-gia-rét con không chối từ.
La-vang, Bình-Triệu, Mê-Du (3),
Fa-ti-ma, Lộ-Đức... khắp từ năm châu:
Mẹ đâu chọn kẻ sang giàu,
Nhưng là hèn yếu, cùng bần, vô danh,
Đời con gòn mỏng, mỏng manh,
Nhưng con có Mẹ, con thành tấm khiên;

Dẫu cho khốn khó triền miên,
Lo chi! Đã có Mẹ hiền ở bên.

Chú Thích

(*) THE GATE OF THE YEAR 'God Knows'

And I said to the man who stood at the gate of the year: "Give me a light that I may tread safely into the unknown."

And he replied:

"Go out into the darknes and put your hand into the Hand of God.

That shall be to you better than light and safer than a known way."

So I went forth, and finding the Hand of God, trod gladly into the night.

And He led me towards the hills and the breaking of day in the lone East.

So heart be still:

What need our little life

Our human life to know,

If God hath comprehension?

In all the dizzy strife

Of things both high and low,

God hideth His intention.

God knows. His will

Is best. The stretch of years

Which wind ahead, so dim

To our imperfect vision,

Are clear to God. Our fears

Are premature; In Him,

All time hath full provision.

Then rest: until

God moves to lift the veil

From our impatient eyes,

When, as the sweeter features

Of Life's stern face we hail,

Fair beyond all surmise

God's thought around His creatures

Our mind shall fill.

(1) <https://www.goctamhon.com/2009/10/loi-nguyen-cua-mahatma-gandhi.html#:~:text=Gandhi%20say%20m%C3%AA%20%C4%91%E1%BB%8Dc%20Kinh%20Th%C3%A1nh%20%C4%91%E1%BA%B7c,l%E1%BB%99n%20t%C6%B0%20t%C6%B0%E1%BB%9Fng%20v%C3%A0%20thay%20%C4%91%E1%BB%95i%20l%E1%BB%91i%20s%E1%BB%91ng>

(2) "Mẹ là Trinh Nữ của kẻ bần cùng" (lời Mẹ nói với em Mariette Beco 11 tuổi khi hiện ra tại Banneux ngày 19-01-1933)

"Mẹ chọn những kẻ bé mọn cho vinh danh Mẹ." (lời Mẹ nói với Estella Faguet 32 tuổi đang chờ chết trên giường bệnh vào ngày 5-11-1867 tại Pellevoisin)

(3) Mê-Du: Medjugorie, Nam-Tư

Bênêđictô Đổ Quang Vinh